

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 26. ledna 2024

Předseda Nejvyššího správního soudu a nezávislost rozhodování o úložišti?

Názor soudce Karla Šimky, že *místní komunity se musí obětovat ve veřejném zájmu stavbě trvalého úložiště*, se stal v posledních letech jedním z nejvíce citovaných kontroverzních argumentů, proč není možné posílit nedostatečná práva obcí při rozhodování o umístění hlubinného úložiště vysoceradioaktivních odpadů. Během projednávání zákona o úložišti [1] v obou komorách Parlamentu zazníval i z úst ministra průmyslu Jozefa Síkely. Představitelé Ministerstva průmyslu a obchodu, Správy úložišť radioaktivních odpadů a dalších institucí jej začali používat ihned poté, co byl zveřejněn v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ve sporu o stanovení průzkumného území pro vyhledávání hlubinného úložiště v lokalitě Hrádek v roce 2020 [2]. Aktuální vyjadřování nynějšího předsedy Nejvyššího správního soudu Karla Šimky a jeho účast na akci [3], kde se potkával s politiky a vrcholnými státními úředníky, v jejichž zájmu je prosazení stavby hlubinného úložiště bez valného respektu k zájmu dotčených obcí vnímáme s vážným znepokojením a rozpaky jako ohrožení nezávislosti tohoto soudu.

Právní stanovisko, které si Platforma proti hlubinnému úložišti nechala zpracovat u kanceláře Doucha, Šíkola advokáti, o zmíněném tvrzení Karla Šimky říká: *"Úvaha není ničím jiným, než osobním názorem v rozsudku podepsaného předsedy senátu, který lze ve vztahu k uvedenému rozsudku považovat za právní exces, a nelze ji použít jako platný argument v dalších soudních či správních řízeních. Ačkoliv tedy tento senát Nejvyššího správního soudu vyslovil názor, že zájem samosprávných celků, případně místních komunit, musí bez dalšího ustoupit „vyššímu“ zájmu veřejnému (přestože posouzení takové otázky nebylo pro předmětné řízení relevantní a šlo tak o tzv. okrajovou část odůvodnění), nejde o závazný právní závěr, a to ani v otázce umístění jaderných úložišť, ani v žádné jiné."*

„Jiný soud ani správní orgán jím tedy není vázán a neměl by jej považovat ani za určité „vodítko“ ve smyslu sjednocovací funkce judikatury Nejvyššího správního soudu. Soud tedy musí tyto jednotlivé kolidující zájmy vždy důkladně poměřovat, a to zejména z hlediska principu proporcionality, a upřednostnění jednoho zájmu před druhým vždy řádně odůvodnit. Závaznost této části odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu nelze dovozovat ani v jiných oblastech, např. v právní teorii, výkladu či přípravě právních norem." [4]

Michael Forman, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl: *„Už v době, kdy Ministerstvo životního prostředí podalo kasační stížnosti vůči prohraným soudním sporům s obcemi o stanovení průzkumných území pro geologické práce pro hledání úložiště nám bylo podezřelé, že tak učinilo jen na dvou lokalitách a na dalších čtyřech nikoliv. Na základě aktuálního vystupování předsedy Nejvyššího správního soudu, pokud se povolování průzkumných území dostane opět k soudu, nebudeme mít již důvěru v nestrannost Karla Šimky v této věci. Opět to může značně poškodit transparentnost celého procesu, kterou se politici často zaštiťují."*

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Michael Forman, starosta města Horažďovice

tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 55 členů (38 obcí a měst a 17 spolků) za účelem **prosazení** změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby **rozhodnutí o výběru lokality** pro případné ukládání bylo **podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí**. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Michael Forman, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a starosta města Horažďovice
tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz

Poznámky:

[1] Návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu, tisk 192 - <https://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/110068/92324>

[2] Rozsudek Nejvyššího správního soudu z 29. května 2020, kterým byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2018 ve věci stanovení průzkumného území pro vyhledávání úložiště v lokalitě Hrádek.

[3] Karel Šimka vystupoval 18. ledna 2024 na sympoziu portálů Česká justice a Ekonomický deník „Právo v energetice“, <https://ekonomickydenik.cz/simka-regulace-jaderne-energetiky-je-v-zajeti-politicke-a-ekonomicke-nejistoty/>

[4] Právní stanovisko *Doucha, Šikola advokáti*, <http://www.nechcemeuloziste.cz/cs/aktuality/musi-se-obce-obetovat-pro-vyssi-verejny-zajem-pravni-stanovisko/files/pra-vni-stanovisko-za-vaznost-odu-vodne-ni-040521-fin.pdf>

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Michael Forman, starosta města Horažďovice

tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz